

**Zdánlivé vítězství nauky o nespravedlnosti přikryté vírou – Ford a Paxton v Loma Lindě
sepsal David Duffie M.D. Loma Linda, Kalifornie 11. května 1978**

Pro Tajemství Bible zpracoval Ladislav Hodač

Část 2.

CO JE EVANGELIUM?

Právě sem k tomuto porozumění, říkají tito teologové, musí být všichni lidé přivedeni dříve, než budou připraveni slyšet slavnou zvěst evangelia. Opakují Pavlův výrok, že **Galatským 3:24 (parafráze) "Zákon je naším vychovatelem, který nás vede ke Kristu"**. Až potud je to dobré. Nyní se však cesty rozdělují, pokud jde o pochopení toho, co evangelium skutečně je – o čem dobrá zpráva skutečně je. Nová teologie v podstatě říká, že ačkoli člověk není schopen dokonale dodržovat zákon v tomto životě, Ježíš Kristus svým pozemským životem a smrtí dokonale dodržel Boží zákon za něj. Kristův život dokonalé spravedlnosti je člověku započten na jeho účet. Kristova dokonalá poslušnost je mu přičtena. Tím je člověk oděn Kristovou spravedlností. Z vděčnosti za tuto jemu udělenou milost se člověk bude s pomocí Ducha svatého snažit „běžet po cestě přikázání“ a bude se snažit překonat veškerý hřích ve svém životě. To je cíl, k němuž usilovně směřuje, ale kterého v tomto životě samozřejmě nikdy nemůže dosáhnout. To je to, co chápu jako „evangelium“ podle nové teologie.

Na rozdíl od výše uvedeného je evangelium podle tradičního adventismu, tj. evangelium vyučované mezi adventisty sedmého dne před rokem 1950, jiné. V něm je dobrou [[13]] zprávou to, že **na základě** dokonání Kristova díla pro mě a **pokračujícího působení Ducha svatého ve mně** jsem uschopněn v mém životě zcela překonat všechny známé hříchy jakékoli kategorie, s výjimkou pouze toho, co by Wesley nazval chybami, nebo hříchy, které se tímto pojmem nazývat nemají. To však **neznamená** následující:

- (1) Neznamená to, že by nedocházelo k dalšímu růstu a rozvoji v dokonalosti.
- (2) Neznamená to, že by neexistovala žádná další pokušení nebo boje.
- (3) Neznamená to, že by se člověk stal v jakémkoli smyslu spravedlivým **sám o sobě**, nezávisle na Kristu – jak je tento postoj často mylně prezentován a jak to z něj údajně nutně vyplývá. Vždy budeme potřebovat dobrodiní **udržující** milosti (neboť ji budeme potřebovat i na nové zemi), i když po skončení zkušební doby již nebudeme potřebovat milost **odpuštění**, neboť pak, zůstaneme-li věrní, nebudeme se dopouštět žádného známého hříchu, ať už vnějšího nebo vnitřního. Před oslavením bude **lidské tělo** zkažené, nabízená oběť však bude čistá. Kromě toho, protože veškeré dílo bude pocházet od Krista a ne od nás, lze celkem oprávněně tvrdit, že pro Boha je přijatelné pouze díky pokropení a provonění zásluhami Kristovy drahocenné krve, která byla prolita za mě, hříšníka.
- (4) A konečně to neznamená, že se někdy v tomto životě dostanu do postoje, kde si budu myslet, že jsem bez hříchu, že jsem postoupil tam, kde už nejsem hříšník s přirozeným sklonem k hřešení, nebo že jsem nějak dosáhl úrovně, kdy nepotřebuji být každým okamžikem závislý na udržující milosti svého Spasitele. Právě naopak: Čím více se blížím Kristu, tím méně si budu vážit sám sebe, až nakonec bude mé já zcela pohlceno Kristem. Jak trefně poznamenal P. T. Forsyth: „Ti nejsvatější takovými vždy byli proto, že se neodvažovali se za takové považovat. Jejich svatost rostla nevědomě z uctívání Jeho.... Vrchol bezhříšnosti znamená mít nejhlubší pocit hříchu“. Kvůli tomuto paradoxu je pravá dokonalost nejvíce vzdálena duchovní pýše.

Nyní by mělo být zřejmé, že výše uvedená dvě pojetí toho, co tvoří evangelium, předznamenávají dvě zcela odlišná chápání toho, co slovní spojení „spravedlnost z víry“ skutečně znamená. V jednom případě se slovo spravedlnost vztahuje výhradně na **Kristovu** spravedlnost – na tu, kterou si vypracoval zcela nezávisle na věřícím člověku a kterou v reakci na víru člověka započítává na jeho účet jako spravedlnost, protože jakákoli spravedlnost vykonaná uvnitř samotného věřícího [[14]] by byla nedokonalá, protože by byla poznamenána přinejmenším určitým stupněm pokračujícího hřešení.

V druhém případě slovo „spravedlnost“ odkazuje nejen na dokonalou spravedlnost Kristovu, která příkrývá minulé hříchy (a současné poklesky, pokud jich člověk lituje), ale také a to je stejně důležité, dokonalou spravedlnost, kterou Duch svatý uskutečňuje v životě samotného věřícího. Jedna spravedlnost je Kristova spravedlnost **pouze vně** věřícího; druhá je Kristova spravedlnost **vně i uvnitř** věřícího. [Pro ASD] nová teologie by jako význam výrazu „spravedlnost z víry“ zahrnovala pouze tu první. Řekli by, že pouze víra věřícího v Kristovu spravedlnost která je nezávislá na věřícím člověku má být považována za spravedlnost z víry. V tom mají naprostou pravdu, pokud tím nemyslí nic jiného, než že tato víra věřícího v Kristovu spravedlnost je jediným základem pro jeho **pokání, resp. odpuštění a přijetí** u Boha (tj. jeho ospravedlnění). Zatím tedy není mezi chápáním obou „stran“ sporu žádný rozdíl. Obě strany se navíc shodují v tom, že Kristovo působení ve věřícím (tj. posvěcení) je důležité a musí doprovázet a následovat ospravedlnění. Avšak jedna by posvěcení vyloučila a druhá by ho do pojmu spravedlnosti z víry zahrnula.

To však není vše, co s tím souvisí. Kdyby tomu tak bylo se všemi ostatními věcmi a zejména kdyby existovalo v zásadě rovnocenné chápání povahy a rozsahu posvěcení, které je pro věřícího v tomto životě možné i vyžadované, pak by spor o to, zda posvěcení má či nemá být zahrnuto do významu výrazu „spravedlnost z víry“, byl pouhým sémantickým problémem a rozhodně ne problémem, který by vedl k ohrožení jednoty církve. Tak tomu však není. S ostatními věcmi to není stejné. Jedná se o daleko závažnější věci. Nejde jen o definici.

Zastánci nové teologie nejsou proti zákonu – rozhodně ne v obvyklém slova smyslu. Nejsou ani tak proti zákonu, jako spíše **proti perfekcionismu**. Nejsou proti zákonu ani proti snaze zákon dodržovat. Vskutku k tomu vybízejí. Jsou pouze proti myšlence, že Boží zákon mohou smrtelní lidé v tomto životě dokonale zachovávat – a to i s pomocí Krista přebývajícího v člověku. Věřit tomu druhému a zahrnout tuto myšlenku do svého pojetí spravedlnosti [[15]] z víry je to, co nazývají „omylem perfekcionismu“ a co Desmond Ford označuje za „omegu odpadnutí“. Právě zde je skutečné jádro sporu. Proto Paxton považuje za dva velké teologické „pokroky“ [sic] církve adventistů v posledních dvaceti letech (1) důrazné potvrzení prvotního hříchu a (2) „zavržení myšlenky dokonalosti v tomto životě“ - kdy je jedno založeno na tom druhém. Jednou z věcí, kterou má na mysli, když vyzývá slovy „Mohli by se opravdoví adventisté postavit a dát o sobě vědět?“, je, zda budou adventisté souhlasit s jeho hodnocením, že „zavížení dokonalosti v tomto životě“ je pro církev adventistů velkým pokrokem, nebo zda budou lpět na tom, co tito noví teologové nazývají „omylem perfekcionismu“ a „omegu odpadnutí“.

Již dříve jsem uvedl, že noví teologové mají naprostou pravdu, pokud nemají na mysli nic víc než to, že víra věřícího v to, co Kristus vykonal pro něj i mimo něj, je jediným základem jeho odpuštění a přijetí u Boha. Zde se však nezastávají. Dále říkají, že tato vnější spravedlnost je jediným základem nejen našeho odpuštění a přijetí u Boha, ale také (1) naší současné „jistoty spasení“ a (2) našeho budoucího postavení při posledním soudu.

Nejprve se krátce zamysleme nad druhým z těchto důvodů. Noví teologové logicky souhlasí s Písmem, že budeme souzeni podle svých skutků. To nelze popřít. Chápu to však tak – pokud se nemýlím – že skutky člověka a zejména celkový ráz jeho života a směr, kterým se věřící ubírá, se považují za potvrzení či důkaz toho, že víra věřícího v dokonalou spravedlnost Kristovu, tj. v jeho dokonalé konání a umírání, je opravdová; a pouze na základě **toho** (víry věřícího v ni) je na soudu považován za spravedlivého. V konečném soudu mohou figurovat skutky také jako něco, co má vliv na **stupeň** nebo **druh** odměny, které se bude v nebi těšit. Tato myšlenka se běžně vyučuje v evangelikálním světě, tedy že dosažený stupeň charakterové dokonalosti nemá nic společného s tím, zda je věřící spasen, nebo ztracen, ale pouze s mírou jeho odměny v nebi. Tato představa do určité míry platí, protože je v souladu s očekáváním, kolik hvězd bude mít člověk v koruně. [[16]]

UJIŠTĚNÍ O SPÁSE

Nová teologie však nejvíce apeluje na ujištění či „jistotu spasení“ a to zejména na laické členy ve sborech. Právě zde na základní úrovni je možné její dopad nejvýznamněji pocítit. Často slyšíme, ať si se složitostmi a tajemstvími Kristovy přirozenosti nebo prvotního hříchu zápasí teologičtí odborníci; ale téma jistoty spasení je snadné vnímat jako praktickou záležitost, která může život zápasících a často znechucených obyčejných křesťanů doopravdy změnit. Jak často můžeme slyšet dobře míněné varování, že nesmíme klást měřítko skutečného výkonu, který Bůh vyžaduje, příliš vysoko, abychom neodradili naše mladé lidi! - nebo i ty starší. Ti obezřetní, kteří rádi varují, nám připomínají, že přísná snaha o zákonickou spravedlnost podle skutků povede k jednomu ze dvou špatných výsledků: buď k farizejství, nebo ke znechucení, rozčarování a nakonec k zoufalství, či dokonce k sebevraždě. Jistě, to platí pro **zákonické** náboženství, ale **ne** pro skutečné evangelium milosti. Přesto se skutečnost, že zákonické náboženství vede k jednomu nebo druhému z těchto dvou zel, často využívá ke zvýšení přitažlivosti typu „jistoty spasení“ kterou noví teologové nabízejí.

Co je to za jistotu, kterou nová teologie nabízí? Zde by si čtenář měl připomenout, co bylo řečeno dříve o předpokládaném rozdílu mezi dvěma kategoriemi hříchů, těmi, které nevedou ke smrti a těmi které vedou. Těm druhým se říká úmyslné, záměrné nebo pěstěné hříchy. Zahrnují definitivní odvrácení se od Boha, což je v podstatě úmyslné odvrácení se od původního závazku následovat Krista a je to to, co se často přirovnává k rozvodu manželských párů. Pokud v této skupině hříchů člověk setrvává, je navěky ztracen. Nikoliv však u té druhé kategorie hříchů, které se nepovažují za troufalé. Ty všechny jsou „přikryty“ vírou člověka věřícího v dokonalou spravedlnost Kristovu, pokud si **přeje a usiluje** (správně, z vděčnosti, což je ten opravdový motiv) dodržovat Boží zákon, jak nejlépe umí, v rámci omezení své hříšné přirozenosti (prvotního hříchu). Samozřejmě nemůže Boží zákon dodržovat **dokonale**, ale jeho požehnaná jistota spočívá v tom, že Kristus během svého pozemského života dodržoval zákon dokonale za něj. Jeho naděje a útěcha spočívá v Kristově „zástupné [[17]] poslušnosti“, jak se někdy (ale ne vždy tak odvážně) nazývá.

Kniha o novozákonním svědectví od Eldena Waltera, která je v adventistických kruzích hojně používána a ve které se nachází mnoho dobrého, skvěle ilustruje to, co považují za onen fatální nedostatek, který se ukazuje být základem pro prakticky celou knihu a pro celý jeho přístup k vydávání svědectví. To se však projevuje až na straně 94 (3. vydání), kde se rozlišení mezi dvěma druhy hříchů – úmyslnými a neúmyslnými – stává klíčovým. Walter píše:

„V srdci, které je odevzdané Kristu, nemůže být úmyslná neposlušnost. Tento druh hříchu se rychle stává modlou, "volbou jiného pána", *Steps to Christ* (Cesta ke Kristu), str. 72 a tedy odmítnutím odpuštění a milosti, která je základem jistoty.

Problém, který vzniká v myslích mnoha lidí, vyplývá z výroků Bible a Ducha proroctví, které jako by naznačovaly, že **JAKÝKOLIV** hřích vylučuje člověka z věčného života. Vždy však musíme mít na paměti, že taková tvrzení musí být kvalifikována jasným učením Bible i Ducha proroctví, tj. že pokud je neposlušnost důsledkem lidské slabosti, nepředstavuje úmyslný hřích a je proto pokryta krví smíření.“⁶

Z výše uvedeného úryvku je jasně patrné, jaký význam mají tyto dva druhy hříchů pro otázku jistoty spasení. Autor dále rozvíjí analogii k manželství a rozvodu. Dokud není manželství ukončeno rozvodem, zůstává manželská smlouva neporušená a platná přes všechny zvraty, napětí a hádky, které by mohly následovat. V předmluvě autor vyjadřuje „velkou vděčnost“ některým presbyteriánským a baptistickým duchovním, od nichž, jak sám uvádí, se „horlivě učil“. Děkuje Bohu, že tyto metody našel, protože „fungují v naší době“. Nenaznačuji zde, že metody vyvinuté neadventistickými kazateli mají být automaticky považovány za podezřelé, ani že adventisté mají něco jako monopol na metody, které fungují. Ve skutečnosti hledají úspěšné postupy k získávání lidí stejně naléhavě jako mnozí jiní. Domnívám se však, že v dnešní době, kdy bují různá falešná probuzenecká hnutí, není pragmatický test, že metoda „funguje“, adekvátním kritériem její biblické platnosti.

Obávám se, že výše uvedený pohled na „jistotu spasení“, ačkoli je plně slučitelný s novou teologií a ačkoli je pro přirozené srdce nepochybně přitažlivý a potěšující, není pravdivým biblickým pohledem na toto téma. Zdá se mi, že přesvědčení, že neúmyslné hříchy vážně neohrožují [[18]] naše věčné spasení a ani

samy o sobě nemohou způsobit jeho ztrátu, je samo o sobě troufalým přesvědčením. Pokud je ujištění falešné, pak by důvěra v něj mohla být onou osudovou chybou. Na mysl mi přicházejí Biblické verše, které mě tento „utěšující“ názor nutí zpochybnit. **Juda 24** "Nyní tomu, kdo je mocen vás zachovat [uhlídat] bez klopýtnutí a postavit bezúhonně s veselím před svou slávou. . . ." **Matouš 1:21** "Dáš mu jméno Ježíš, neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů." Od **všech**? Nebo jen od těch úmyslných? **1. Janův 1:9** "Jestliže své hříchy vyznáváme, on je věrný a spravedlivý, aby nám hříchy odpustil a očistil nás od každé nepravosti." Od **každé**? V tomto současném zlém světě? Znamená spravedlnost z víry („třetí andělské poselství v pravdě a úplnosti“) **spravedlnost** z víry (vykonanou Kristem v srdci na základě jeho spravedlivého života a zástupné smrti)? Nebo to znamená, alespoň do určité míry, **nespravedlnost** přikrytou vírou v Kristovu spravedlnost? To je vážná otázka, před kterou dnes církev adventistů stojí. Může být zatemňována. Můžeme ji odkládat. Ale nelze se jí vyhnout navždy. Dříve či později na ni církev odpoví, ať tak či onak.

DOKONALOST: BOŽÍ STANDARD

Právě mnoho výroků Ellen Whiteové o dokonalosti charakteru, který se bude očekávat od Božího lidu, spolu se záludnými metodami, které noví teologové používají, když se je snaží „obejít“, a jejich snahou vyvracet to, co se zdá být jejich hlavní myšlenkou – to je to, co mě na nové teologii znepokojuje více než cokoli jiného. Podle mého soudu je Paxton vůči Ellen Whiteové až příliš shovívavý, když tvrdí, že podle jeho názoru není **nutné** v jejích spisech číst „perfekcionismus“. Když se člověk zamyslí nad celým souborem jejích spisů a nejen nad několika výroky rozprostřenými tu a tam, zdá se téměř neuvěřitelné, že by mohl dojít k jinému závěru, než že učí nejpřísnější formě toho, co s oblibou označují jako „perfekcionismus“. Na tomto místě není nutné čtenáře zatěžovat příklady jejích četných, ach, tak rozporuplných až nepochopitelných výroků na toto téma.

Jak se „vysvětlují“ a „obcházejí“? Všimněme si několika způsobů:

(1) Samozřejmě nelze očekávat, tak se to alespoň říká, že by prorok nebo sám Bůh mohl před lidmi jako standard zastávat něco [[19]] menšího než stoprocentní dokonalost. Od kterého proroka nebo prorokyně by se očekávalo, že povstane a řekne: „Tak, bratři a sestry, myslím, že bychom se měli přiblížit k 80 % standardu.“? (Nebo 60 %, nebo cokoli jiného.) **Samozřejmě**, že standard musí být stoprocentní. Argumentuje se však, že prorok přece dobře ví, že žádný člověk ve svém smrtelném, hříšném stavu nemůže splnit 100 % normy. Proto se nabízí úžasné ustanovení o přičtení spravedlnosti Krista, který ve svém bezhříšném životě **dosáhl** standardu za nás. Pouze tímto jediným chmatem – pokud člověk uvěří tomuto druhu logiky – je celý soubor jejích výroků o dokonalosti charakteru fakticky vykastrován.

(2) Když se člověk ptá, jak má rozumět výroky, jako je tento z časopisu *Signs of the Times* z 29. července 1902:

„Každý, kdo vírou dodržuje Boží přikázání, dosáhne stavu bezhříšnosti, v jakém žil Adam před svým přestoupením. Když se podřídíme Kristu, žijeme Jeho život. Tohle znamená být oděn rouchem Jeho spravedlnosti.“ [Pozn. překl.: První větu lze nalézt v jitřenkách **HP – V nebesích 146.5** a poslední dvě v **ML – Můj život dnes 311.4**].

Na otázku týkající se těchto výroků jsem od jednoho předního teologa slyšel odpověď: „Ach, to musí být až po oslavení.“ (!) Předpokládám, že podobnou odpověď by bylo možné dát i na následující větu z časopisu *Bible Echo*, svazek 10, č. 22, str. 172:

„Na této zemi vykonal své poslání a naplnil svůj úřad; poslušností Božímu zákonu dosvědčil jeho neměnný charakter a zároveň dokázal, že jeho nařízení může být díky Jeho milosti dokonale dodržováno každým Adamovým synem a dcerou.“ [Pozn. překl.: Prohlášení lze nalézt v časopisu **ST – Signs of the Times, 14. března 1895, odst. 1.**]

Předložím zde ještě jeden úryvek z jejich spisů, aby čtenář viděl, jak ohromným a heroickým úkolem by bylo očistit ji od „zločinu“ obhajoby nutnosti dosáhnout v tomto životě dokonale bezhříšného charakteru.

2T – Svědectví pro církev, 2. svazek 355 „Až Ježíš přijde, nepřijde proto, aby nás očistil od hříchů, odstranil z nás charakterové vady nebo nás vyléčil z neduhů našich povah a dispozic. Pokud pro nás takové dílo vůbec vykoná, bude dokončeno ještě před onou dobou.

Nyní se nacházíme v Boží dílně. Mnozí z nás jsou hrubými kameny z lomu. Jakmile se však chopíme Boží pravdy, její vliv na nás působí, povznáší nás a odstraňuje z nás každou nedokonalost a hřích, ať už je jakékoli povahy. Tak jsme připraveni spatřit Krále v Jeho kráse a nakonec se spojit s čistými a nebeskými anděly v království slávy. Právě nyní zde na zemi má být toto dílo pro nás dokonáno, zde mají být naše těla a duch uzpůsobeni pro život věčný. [[20]]

Je-li víra v možnost dosažení dokonale bezhříšného charakteru v tomto životě „omegou odpadnutí“, jak se nám to tvrdí, pak Ellen Whiteová musela být odpadlíkem. Vzhledem k výše uvedeným citátům nechápu, jak by bylo možné takový závěr legitimně obejít. Podle mého úsudku to není možné.

Když zastánci nové teologie obviňují své tradičněji smýšlející bratry z toho, že zastávají „příliš nízký standard“ (nebo pohled na hřích) - jak to často dělávají, může být poučné se pozorně zamyslet nad tím, co všechno se při takovém obvinění říká. Je toho víc, než se na první pohled zdá. Ukazuje se něco, co připomíná Alenku v říši divů. Tvrzení: „Tvoje měřítko je příliš nízké“ znamená, že je „příliš nízké ve srovnání s mým super vysokým **ideálním** měřítkem – kterého byl po celé věky schopen dosáhnout pouze Kristus. Nyní je standard, který vy chápete jako standard, jehož má věřící dosáhnout v tomto životě, tj. který považujete za **dosažitelný** standard a který je od věřícího nakonec vyžadován, **vyšší** (nikoli nižší) než to, co já považuji za dosažitelný (a vyžadovaný) standard, kterého lze dosáhnout v tomto životě.“ To by mohl věřící v nové teologii říci věřícímu v té starší teologii, kdyby své chápání tématu uvedl podrobněji. Když říká: „Tvůj standard je příliš nízký“ [tj. příliš nízký ve srovnání s mým **ideálním** standardem], říká tím zároveň: „Tvoje měřítko je **příliš vysoké** ve vztahu k mému skutečnému měřítku, tedy k tomu, které považuji za dosažitelné v tomto životě.“ V tomto případě by se jednalo o „příliš nízké měřítko“. Označit něco (ideálně) jako „příliš nízké“, co je pocitově **příliš vysoké** (byť dosažitelné), je přinejmenším velmi matoucí. Obzvláště matoucí je to tehdy, když někdo pokračuje slovy: „Nemyslím si, že je možné, aby někdo v tomto životě dosáhl toho, co já nazývám tvým 'příliš nízkým' standardem. Navíc považuji za velmi vážný omyl, když si myslíte, že je možné, aby se někdo přiblížil vašemu 'příliš nízkému' standardu. Takové myšlení je chybou perfekcionismu. Je to odpadlictví omega.“ Přijde někomu divné, že se lidé cítí zmateni v tomto světě Alenky v říši divů, kde příliš nízké je příliš vysoké a příliš vysoké je příliš nízké? [[21]]

ZÁVĚRY

V žádném případě jsme nevyčerpali všechny sporné argumenty, které jsou v současné době předkládány na podporu nové teologie, ale pokusil jsem se alespoň dotknout některých hlavních z nich. Doufám, že pozorný čtenář tohoto článku pochopí:

(1) Že pod zastírajícím mrakem sémantického zmatku vede církev spor na život a na smrt o to, co je evangelium. Paxton tento spor nezačal. Udělal to, že nás na něj důrazně upozornil tím, že jej před námi rozprostřel v podívané, na kterou je až téměř příliš bolestné se dívat. Časopis *Present Truth* spor nezačal i když s ním měl mnoho společného. To, co toto periodikum nyní dělá a bude k rozpakům církve dělat, je, že před celým evangelikálním světem šíří svůj vlastní pohled na tento boj.

Doufám také, že z výše uvedeného bude zřejmé:

(2) Že nová teologie má mnoho výhod; dokonce tolik, že pokud se jí nebude tvrdě odporovat, téměř jistě zvítězí a stane se zavedeným názorem. Některé z faktorů, které ji podporují, jsou následující:

[1] Apeluje na skromnost, realismus a zdravý rozum. Kdo chce se vši vážností tvrdit, že lidé mohou být v tomto životě zbaveni všech hříchů?

[2] Je v souladu s většinovým názorem evangelikálního křesťanství a proto má k dispozici řadu schopných zastánců, o které se může opřít. A to jak současných, tak minulých.

[3] Klinické zkušenosti behaviorálních vědců se obecně uplatní při zdůrazňování „zla perfekcionismu“. A to jak skutečného, tak domnělého.

[4] Obzvláště populární je mezi mladými lidmi. Nedávný průzkum mezi adventistickými vysokoškoly údajně ukázal podporu nové teologie v poměru tři ku jedné. Na adventistickou teologii z doby před rokem 1950 se stále více pohlíží jako na překážku v postupu církve vpřed a rychle se snižuje tolerance k ní, zejména mezi naší neklidnou mládeží, z níž mnozí pochopitelně touží držet krok s dobou a urychlit příchod „pozdního deště“ a s ním souvisejícím probuzením. [Viz časopis *Criterion* z 28. dubna 1978] [[22]]

[5] Dalším faktorem silně podporujícím novou teologii, je její stále širší zviditelnění [bez nadsázky], o čemž svědčí letošní jarní Týden zbožnosti a tří a půlhodinové sobotní odpolední shromáždění v univerzitním sboru v Loma Lindě. Dalším důkazem tohoto širokého působení je velký náklad a počet adventistických čtenářů časopisu *Present Truth*, jehož formující vliv na adventistické a evangelikální myšlení nelze přejít bez povšimnutí. Na místní úrovni pak vychází *Salt Shaker*, o němž by bylo naivní se domnívat, že je nestranný.

[6] A konečně, nová teologie je agresivně prosazována některými z našich nejschopnějších, nejpřímnějších a nejoddanějších teologů. Nyní již jistě není žádným tajemstvím, že se těší více či méně skryté podpoře několika, ale zdaleka ne všech, vedoucích představitelů našeho adventistického semináře.

Výše uvedené jsou některé z hlavních faktorů, které podle mého názoru podporují postup nové teologie a které mě vedou k závěru, že pokud se někde nějakým způsobem nenajdou lidé s potřebnou prozíravostí, odvahou a milostí, kteří by se jí účinně postavili, pak se zjevný triumf učení o nespravedlnosti přikryté vírou brzy stane ustálenou skutečností. Někdo vyslovil myšlenku – nevzpomínám si, kdo ji vyslovil – že k zajištění triumfu zla nebo omylu stačí, aby dobří lidé nedělali nic. Ellen Whiteová napsala něco podobného:

3T – Svědectví pro církev, 3. svazek 281 „Jestliže si Bůh oškliví jeden hřích více než ostatní, kterým se jeho lid provinil, je to nicnedělání v nouzové situaci. Lhostejnost a neutralita v náboženské krizi je Bohem považována za těžký zločin a rovná se nejhoršímu druhu nepřátelství vůči Bohu.“

Tato silná slova budou samozřejmě považovat za relevantní pouze ti, kteří věří, že v současném otřesu naší církve jde o životně důležité otázky a nikoli ti, kteří tomu nevěří.

Nikdo by z výše uvedeného neměl vyvozovat, že mluvčí toho, co označuji za novou teologii, považuji za zlé nebo lidi se záměrem, neboť nic nemůže být vzdálenější pravdě. Toužím a třesu se o bezpečí svých bratří i sebe v oné strašlivé době, kdy se skupina pastýřů probudí příliš pozdě na to, aby si uvědomila, že nejen oni sami byli oklamáni, ale také nevědomky klamali a utěšovali obavy svých oveček, které kladou otázky. [[23]]

DVĚ NEBEZPEČÍ

Pokud jde o „zastaralou“ teologii, vidím několik faktorů, které se zdají jít proti ní, tj. **proti** tomu, aby se za ni její stoupenci postavili nejen proto, aby se s nimi počítalo, ale aby byli také účinně slyšet.

Tyto okolnosti jsou vážné a závažné. Patří mezi ně např.:

(1) Touha po jednotě. Domnívám se, že je mnoho těch, kteří váhají odvážně vyslovit své přesvědčení ze strachu, aby církev nerozdělili. Je smutné, že za současných okolností, v nichž se církev nachází, je sotva možné vyjádřit své přesvědčení ohledně spravedlnosti z víry a příbuzných témat, aniž by ji to ve skutečnosti rozdělovalo. Pokud má člověk vyhnout se rozdělení (tj. jednotu církve) na mysli jako nejvyšší prioritu, pak je mlčení jediným rozumným postupem, jak se k některým tématům postavit. Pokud člověk dané otázky nepovažuje za životně důležité tak či jinak, pak není příliš obtížné mlčet. V zájmu jednoty církve by takový člověk **měl** mlčet. Pokud je však na druhé straně přesvědčen, že správné řešení těchto otázek je pro přežití církve životně důležité, pak v míře, v jaké ji skutečně miluje a miluje svého Pána, jehož je tělem, mlčet nebude a ani nemůže. Bude mluvit nahlas, i když se přitom **může zdát**, že v Izraeli působí potíže, podporuje rozdělení a obviňuje bratry. Je-li přesvědčen, že se mu do cesty postavil neviditelný anděl, může dokonce uvažovat o tom, že svému milovanému pánovi rozdrťí nohu o zed' (pozn. překl.: narážka na Balámovu oslici).

(2) Touha po míru. Mnozí mlčí, protože jsou od přírody mírumilovní. Instinktivně se vzpírají všemu, co má příchut' sporu nebo diskuse. Vymezování bojových linií a zaujímání stran považují za zlo, kterému je třeba se téměř za každou cenu vyhnout. Tato láska k míru je za mnoha okolností tak chvályhodná, že je někdy těžké si uvědomit, že existují výjimečné situace, kdy musí ustoupit a být nahrazena ještě větší láskou. Když už je spor nevyhnutelný, je velmi důležité, aby nebyl živen názorovou pýchou nebo láskou k boji, ale aby byl vždy veden s opravdovou láskou a [[24]] úctou a zájmem o své odpůrce! Jak je důležité, aby se do ní vstupovalo s jistou neochotou a smutkem a nikdy s bubnováním a máváním vlajkami, jak dobře poznamenal Francis Schaffer!

VPŘED K VÍTĚZSTVÍ

Plné pochopení biblické dokonalosti zahrnuje mnohem více než jen její negativní aspekty, tj. více než jen příslib konečného osvobození od všech zlých sklonů, vnitřních i vnějších. Pozitivně zahrnuje naplnění duše ctnostmi a dobrotou. Zvláště je třeba svatost definovat jako radostné plnění velkých přikázání milovat Pána **celým** srdcem, myslí a silou a také milovat se navzájem, jako On miloval nás. V praktickém, přízemním pojetí má být také definována jako „radostné plnění každodenních povinností v dokonalém souladu s Boží vůlí“.

Je mnoho lidí, kteří si při pomýšlení na „dokonalost“ vybaví kontrolní seznamy „co dělat“ a „co nedělat“ a takovéto zákonické nepochopení toho, čím biblická dokonalost skutečně je, je právem odpuzuje. Zákonictví, k němuž máme všichni přirozený sklon, je formou „perfekcionismu“, které je třeba se vyhýbat. Stejně tak jím je na druhé straně i prostředek nadměrného vyvyšování zákona do nejvyšších nebes [viz výše]. Že je to také jedna z rozmanitých forem „perfekcionismu“, na to pronikavě upozorňuje Mildred Bangs Winkoopová, profesorka teologie na nazaretské koleji, ve své vynikající knize nazvané *Theology of Love* (Teologie lásky). Na straně 279 píše:

„Existuje však ještě jedna, méně zjevná forma perfekcionismu, na kterou je třeba upozornit. Ta se podílí na dualismu stejně jistě jako kterýkoli z výše uvedených názorů. **Odděluje ideální dokonalost právního postavení od praktické možnosti zdokonalitelnosti člověka.** Nedokáže vztahovat duchovní skutečnosti ke schopnostem lidské přirozenosti. Učí, že charakter lze přenést z jedné osoby na druhou, v tomto případě Kristův charakter a náš vlastní. Nově definuje a následně skrývá lidský hřích za právní rozsudek osvobození a předpokládá, že lidé mohou pokračovat v hříchu a přesto vyznávat Kristovu spravedlnost jako svou vlastní. Dualismus mezi skutečností a fikcí je vážným problémem pro ty, kdo berou vážně morální integritu.

Tento druh perfekcionismu říká, že člověk je navěky v bezpečí bez ohledu na svou účast na hříchu, protože právní postavení člověka se v Boží mysli změnilo díky Kristu. Pokud jde o soteriologii (pozn. překl.: nauku o spasení), ve skutečnosti ruší zákon a morální povinnost. Ačkoli se [[25]] obvykle vybízí k dobrému morálnímu životu, nepovažuje se to za nutné ke spáse... V zájmu „seriózního pohledu na hřích“ zahrnuje do svého pojetí hříchu všechny možné odchylky od dokonalosti.“⁷

V závěru své diskuse o „současných evangelikálních teoriích dokonalosti“ uvádí: „Spíše než aby křesťanská dokonalost stála v nebezpečí perfekcionismu, je ochranou před ním. Všechno v křesťanské dokonalosti stojí v naprostém rozporu s perfekcionismem.“⁸

Mám podezření, že ďábel by nás rád přiměl k jakési falešné antitezi, kdy si myslíme, že abychom se vyhnuli zákonictví, musíme se stát anti-perfekcionisty. Chtěl by, abychom přijali tvrzení, že věřit, že Boží milostí v tomto životě lze dosáhnout dokonalosti charakteru, znamená nutně podlehnout určité formě zákonictví. Domnívám se, že tomu tak není. Věřím, že před omyly zákonického perfekcionismu na jedné straně i idealistického perfekcionismu na straně druhé nás může ochránit právě biblické učení o dokonalosti duše a charakteru, kterému věrně učila většina našich dřívějších církevních vůdců a nejvýrazněji Ellen Whiteová.

Na závěr vyzývám své čtenáře, aby bez ohledu na individuální rozdíly v názorech, které zastáváme, spojili své síly a pevně se drželi důvěry v Toho, který nás může **Juda 24 (parafráze)** „zachovat a uchránit před klopýtnutím a přivést nás jako bezúhonné před tvář své slávy s nesmírnou radostí.“

David Duffie, M. D., Loma Linda, Kalifornie 11. května 1978

6. Walter, Elden, Novozákonní svědectví, s. 94.

7. Winkoop, Mildred Bangs, A Theology of Love, s. 279 a násl.

8. Tamtéž, s. 283.

[[xx]] – označení stránkování původního rukopisu M. Duffieho